

- Voorstel aan** : Gemeenteraad van 26 mei 2014
- Door tussenkomst van** : Raadscommissie van 13 mei 2014
- Nummer** : 29
- Onderwerp** : Vaststelling Jaarstukken 2013
- Bijlage(n)** : 1. Jaarstukken 2013 (bestaande uit het Jaarverslag 2013 en de Jaarrekening 2013)
2. Accountantsverslag 2013
3. Controleverklaring bij de Jaarrekening 2013
4. Concept raadsbesluit
- Samenvatting** : De gemeente Haren heeft het jaar 2013 financieel met een negatief saldo van € 765.000 afgesloten. Dat is de belangrijkste conclusie van dit raadsvoorstel over de uitvoering van de begroting 2013. In dit raadsvoorstel besteden wij aandacht aan de financiële uitkomst 2013 en geven wij inzicht in de inhoudelijke resultaten die in 2013 zijn behaald. Wij doen u een voorstel tot resultaatsbestemming en wij doen verslag van de uitkomsten van de accountantscontrole.
- Voorgestelde beslissing** : 1. De Jaarstukken 2013 (bestaande uit het Jaarverslag 2013 en de Jaarrekening 2013) vast te stellen en daarmee de leden van het college te ontlasten ten aanzien van het in de jaarrekening verantwoorde financiële beheer.
2. Het nadelige resultaat van € 765.000 als volgt te verwerken in de reserves:
- Toevoegen aan de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling € 52.000.
  - Onttrekken aan de Algemene Reserve € 817.000.

Inleiding

In deze jaarstukken geven wij aan welke inhoudelijke en financiële resultaten in 2013 zijn behaald. Wij gaan daarbij uit van een sober financieel beleid waarin een sluitende begroting, het verhogen van de algemene reserve (en daarmee het versterken van het weerstandsvermogen) en het terugbrengen van het risicoprofiel centraal staan.

De financieel economische situatie heeft ook zijn weerslag op de gemeente Haren. In de periode 2010 tot en met 2014 is circa € 3 miljoen bezuinigd, waarvan bijna € 2 miljoen in de jaren 2011 tot en met 2013. Daarmee hebben wij de bezuinigingstaakstellingen gerealiseerd.

De algemene reserve is gegroeid van € 0,7 miljoen naar € 1,9 miljoen en wij hebben ons risicoprofiel verder terug kunnen brengen, ondanks het feit dat wij de risico's voor de komende decentralisaties hebben gekwantificeerd en meegenomen.

Met de behaalde inhoudelijke resultaten zijn wij tevreden.

Wij noemen de herinrichting van de Vondellaan, de herinrichting en afkoppeling voor regenwater te Noordlaren, de opening van de brede school 'de Octopus' in Oosterhaar, de besluitvorming rond de herhuisvesting van het Zernike college en de Sint Nicolaasschool en de aanpak van sporthal Scharlakenhof en de overige gymzalen. Ook liggen wij op koers met de projecten, zoals de Meerweg, het Raadhuisplein en het Stationsgebied. Wij hebben in 2013 de ondernemers gefaciliteerd met het Ondernemersfonds en er is besluitvorming over de uitbreiding van de P+R op het Nesciopark. en over het parkeerbeleid in het centrum. Ook is er hard gewerkt aan de voorbereiding van de drie decentralisaties die vanaf 2015 worden ingevoerd.

Er is een aantal afwijkingen in de jaarrekening ten opzichte van de door u vastgestelde bestuursrapportage. Het gevolg hiervan is dat er ten opzichte van de bestuursrapportage een nadelig verschil is van € 642.000. Hoewel wij op een aantal onderdelen geen invloed hebben gehad betreuren wij dit resultaat. Wij stellen voor om dit ten laste te brengen van de algemene reserve.

Dit verschil kan als volgt worden verklaard: allereerst een tekort van ruim € 2 ton voor bijstandsverlening. Als gevolg van de economische situatie is er een toename van het aantal mensen dat een beroep doet op een uitkering en wordt er vaker een beroep gedaan op schuldsanering en bijzondere bijstand. Daarnaast een bedrag van ruim € 1 ton aan schades, met name als gevolg van de storm afgelopen najaar. Wij hebben een verliesvoorziening opgenomen van bijna € 2 ton op de grondexploitatie Kooi/Hekman te Onnen en de uitkomst van een controle door de Belastingdienst op de loonheffing over de jaren 2008 tot en met 2013 leidt tot een incidentele last van ruim € 1 ton. Voor het onderdeel riolen is ten onrechte geactiveerd, wat leidt tot een incidenteel nadeel van ruim € 2 ton. Tenslotte is een voorziening getroffen van bijna € 2 ton voor oud-medewerkers die nog zonder baan zijn en wel recht hebben op een WW-uitkering, die de gemeente betaalt. Wij moeten als werkgever bijdragen aan de premie zorgverzekeringswet, wat ons circa € 5 ton kost.

Tegenover deze tegenvallers staan ook meevallers; zoals bijna € 4 ton extra uit de Algemene Uitkering, extra inkomsten uit het inzamelen van huisvuil ruim € 1 ton en ruim € 3 ton positieve verschillen op diverse onderdelen. Voor de nieuwe raads- en collegeperiode is het zaak om de gemeente Haren financieel op de juiste koers te houden.

Analyse resultaat 2013

Het nadelige saldo van baten en lasten over het jaar 2013 bedraagt € 765.000. Het nadelige verschil ten opzichte van de bestuursrapportage 2013 bedraagt € 642.000. In onderstaande tabel geven wij de belangrijkste afwijkingen aan met daarbij een nadere verklaring en uitleg of het verschil incidenteel of structureel van aard is:

Bedragen x € 1.000	Voordelen	Nadelen	Incidenteel/ structureel
1. Hogere uitgaven bijstandsverlening		217	Incidenteel
2. Schades als gevolg van storm		119	Incidenteel
3. Verliesvoorziening grondexploitatie Onnen (Kooi-Hekman)		188	Incidenteel
4. Uitkomsten controle Belastingdienst		104	Incidenteel
5. Extra afschrijving riool		228	Incidenteel
6. Voorziening ww-uitkeringen voormalige personeelsleden		193	Incidenteel
7. Extra lasten personeel (met name werkgeversheffing premie Zorgverzekeringswet)		540	Structureel
8. Meevaller algemene uitkering (jaren voor 2013)	187		Incidenteel
9. Meevaller algemene uitkering (2013)	291		Incidenteel
10. Hogere opbrengsten huisvuil	137		Structureel
11. Diverse posten	332		Incidenteel/ structureel
Totaal	-642	947	1.589

Nadere verklaring grote verschillen:

1. Het product bijstandsverlening sluit met een nadelig saldo van € 217.000. Het saldo wordt grotendeels veroorzaakt door lagere inkomsten uit vorderingen dan begroot (€ 50.000 nadelig), hogere kosten bijstandsbeleid zelfstandigen (€ 150.000 nadelig), hogere kosten bijzondere bijstand (€ 75.000 nadelig) en lagere kosten wet kinderopvang (€ 50.000 voordelig). Wij beschouwen het nadeel van € 217.000 grotendeels als incidenteel. Het deel dat veroorzaakt wordt door het bijstandsbeleid zelfstandigen bestaat uit "toevalstreffers" (een aantal grote verstrekkingen van leningen die toevallig in hetzelfde jaar vallen).

2. Wij hebben dit jaar te maken gehad met een drietal hevige stormen. Hierdoor zijn er plusminus 120 bomen omgewaaid. Dit heeft geleid tot extra kosten door inzet van personeel en schade. Daarnaast heeft dit gevolgen gehad voor het opruimen van de bladeren in de gemeente wat vertraging heeft opgelopen. Er is een nadelig saldo van € 119.000 op schades. Het overgrote deel van de schades is ontstaan door de stormschade van 28 oktober 2013. De schade bestaat uit opruimingskosten van bomen (€ 96.000) en aansprakelijkheidsstellingen (€ 23.000).

3. Met deze verliesvoorziening (die deels, namelijk voor een bedrag van € 118.000, is aangekondigd in de Bestuursrapportage 2013) zijn alle op dit moment (verwachte) verliezen die voortvloeien uit de grondexploitaties afgedekt.

4. De Belastingdienst heeft een controle uitgevoerd op de loonheffing over de jaren 2008 tot en met 2013. Het incidentele nadelige effect hiervan is € 104.000. De onderwerpen waar een naheffing en boete voor zijn opgelegd zijn in de loop van 2013 allemaal opgevolgd, waardoor een eventuele naheffing en boete op de betreffende onderwerpen voor de jaren vanaf 2014 niet aan de orde zullen zijn.

5. Deze extra afschrijving is voortgevloeid uit een interne controle die na de Bestuursrapportage 2013 is uitgevoerd met betrekking tot de rioolactiva. Daaruit is gebleken dat er in het verleden kosten van onderzoeken (zoals TV-inspecties) geactiveerd zijn. Dit is op grond van onze verslaggevingsrichtlijnen, die zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, niet toegestaan. De boekwaarde van deze activa is daarom in één keer afgeboekt. Dit leidt vanaf 2014 tot kapitaallastenvoordelen, die via de rioolrechten worden teruggegeven aan de burger.

6. Voor oud-medewerkers die na uitdiensttreding recht hebben op WW en Bovenwettelijke WW is een voorziening getroffen, aangezien zij nog geen nieuwe dienstbetrekking hebben. Deze WW moet door de gemeente worden betaald. Dit was niet geraamd en leidt tot een incidenteel nadeel van € 193.000.

7. Een nadelig verschil op de salarissen van eigen personeel en personeel van derden (inhuur) van € 540.000. Dit verschil is deels veroorzaakt door een werkgeversheffing premie Zorgverzekeringswet (werd eerder ingehouden op het salaris van de medewerkers), die ten onrechte niet in de begroting verwerkt was en deels door de invoering van LIAS, de basis op orde en het invoeren van Activity Based Costing. Daarbij zijn verschillende zaken naar boven gekomen, die wij hebben moeten oplossen. Hierbij is juridische ondersteuning nodig geweest en wij hebben afscheid genomen van een aantal medewerkers. Wij gaan er voornamelijk van uit dat deze tegenvaller overwegend structureel is. Inmiddels is in 2014 het proces lonen en salarissen anders ingericht, teneinde mutaties in het personeel, maar ook wijzigingen in regelgeving tijdig te signaleren. Op deze manier kan tijdig bijgestuurd worden en kunnen eventuele begrotingswijzigingen aan u worden voorgelegd.

8. Deze meevaller is ontstaan door (per saldo) voordelige volumeverschillen met betrekking tot verdeelmaatstaven van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds in de jaren voor 2012.

9. De meevaller in de algemene uitkering 2013 is ontstaan door:

Het voordelige effect van de Septembercirculaire 2013 van € 38.000. Deze circulaire verscheen te laat om te kunnen verwerken in de Bestuursrapportage 2013.

Het voordelige effect van de Decembercirculaire 2013 van € 112.000. Deze circulaire verscheen te laat om te kunnen verwerken in de Bestuursrapportage 2013.

Verschillen tussen geraamde en werkelijke volumes van de Harense verdeelmaatstaven. Per saldo een voordelig effect van € 141.000.

10. Het product inzameling huisafval laat een voordelig saldo zien van € 137.000. Wij verwachten minder afvalstoffenheffing 2013 (€ 43.000 nadelig). Dit wordt voornamelijk verklaard door minder ingezamelde kilo's en meer verminderingen/kwijtscheldingen. Daar staat een lager weglekpercentage bij het wegen tegenover. De kosten voor heffing en inning zijn door de afdeling Interne Dienstverlening uit eigen afdelingsbudget betaald (€ 11.000 voordelig). Er is minder huisafval en veegvuil ingezameld, waardoor er minder stortkosten zijn (€ 66.000 voordelig). Milieudienst Groningen is erin geslaagd om efficiënter in te zamelen en heeft dit voordeel aan ons doorgegeven (€ 49.000 voordelig). Er is ook minder en efficiënter grofvuil ingezameld, waardoor de kosten lager zijn dan begroot (€ 22.000 voordelig).

Er is minder KGA ingezameld, hierdoor zijn er minder afvoerkosten (€ 15.000 voordelig). Wij hebben meer dan verwacht zelf papier aan de Westerse Drift ingezameld, waardoor de opbrengsten ook hoger waren (€ 11.000 voordelig). Overige verschillen zijn samen € 6.000 voordelig.

In het kader van de opstelling van de Voorjaarsnota 2014, die wij u zullen aanbieden ten behoeve van uw vergadering van 30 juni 2014, zullen wij de exacte structurele effecten in beeld brengen. Dit vertalen wij in de Voorjaarsnota in een begrotingswijziging.

Voorstel tot resultaatbestemming 2013

Wij stellen voor het nadelige resultaat van € 765.000 over 2013 als volgt te bestemmen:

Reserve	Toevoeging / onttrekking	Bedrag
Bestemmingsreserve Budgetoverheveling	Toevoeging	52.000
Algemene Reserve	Onttrekking	<u>-817.000</u>
Totaal		<u>765.000</u>

Toelichting op budgetoverheveling

In 2013 zijn wij gestart met 'Haren 2.0'. Dit project bestaat uit de inzet van Sociale media, Web 2.0 en nieuwe media, en een andere manier van denken en werken; opener, transparanter, flexibeler en over grenzen heen kijkend ('Ambtenaar 2.0'). Dit project is nog niet afgerond. Daarom stellen wij een budgetoverheveling van 2013 naar 2014 voor van € 10.000.

Bij de Voorjaarsnota 2013 heeft de raad incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van een beleidsnotitie met betrekking tot begraven. Aangezien de uitvoering hiervan in 2013 net is begonnen, stellen wij een budgetoverheveling van 2013 naar 2014 voor van € 30.000.

De werkzaamheden met betrekking tot het locatieonderzoek voor een nieuwe brandweerkazerne lopen door in 2014 en wij stellen daarom een budgetoverheveling van 2013 naar 2014 voor van € 12.000.

Uit voorgaande toevoegingen aan de bestemmingsreserve Budgetoverheveling en het nadelige saldo over 2013 resulteert een onttrekking aan de Algemene Reserve van € 817.000.

De bevindingen van de externe accountant

De externe accountant heeft de Jaarrekening 2013 (onder voorbehoud van ongewijzigde vaststelling door u) voorzien van een goedkeurende verklaring omtrent zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Ook de verantwoording over de besteding van doeluitkeringen, de zogeheten SiSa-bijlage die onderdeel uitmaakt van de jaarrekening, is hiermee voorzien van een goedkeurende verklaring.

De externe accountant heeft vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.

Wij bevelen het Accountantsverslag Jaarrekening 2013 (zie bijlage 2) in uw aandacht aan.

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. De Jaarstukken 2013 (bestaande uit het Jaarverslag 2013 en de Jaarrekening 2013) vast te stellen en daarmee de leden van het college te ontlasten ten aanzien van het in de jaarrekening verantwoorde financiële beheer.
2. Het nadelige resultaat van € 765.000 als volgt te verwerken in de reserves:
  - Toevoegen aan de Bestemmingsreserve Budgetoverheveling € 52.000.
  - Onttrekken aan de Algemene Reserve € 817.000.

Haren, 14 april 2014

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

J.G. Vlietstra,
burgemeester